

היום נלמד בעזרת ה':

יומא דף ז

לעיל נחלקו רב נחמן ורב ששת האם טומאה הותרה בציבור, כלומר שמותר לגמרי להקריב קרבן ציבור בטומאה, או שטומאה רק דחוויה בציבור, כלומר שבקושי הותרה ואין זה היתר גמור, שכל כמה שאפשר צריך לעשותו בטהרה, ורק כשאי אפשר להקריבו בטהרה מקריבים בטומאה.

רב ששת מביא ראיה לשיטתו שטומאה דחוויה בציבור:

כהן שהיה מקריב את מנחת העומר (= בט"ז ניסן היו מביאים את מנחת העומר הבאה מהשעורים) ונטמאת המנחה בידו, הוא אומר לשאר הכהנים שיביאו מנחה אחרת במקומה, ואם אין אפשרות לקצור שעורים אחרים למנחה, אומרים לו שיהיה פיקח וישתוק, לפי שמותר להקריבה בטומאה שהרי קרבן ציבור בא בטומאה. ומכך שהוא צריך לומר שיביאו מנחה אחרת אם אפשר, מוכח שטומאה רק 'דחוויה' בציבור, שהרי אם היא הותרה לגמרי מותר לו להקריבה בטומאה אף אם אפשר להביא מנחה אחרת.

רב נחמן דוחה: מנחת העומר שייריה נאכלים לכהנים, ואמנם שקרבן ציבור קרב בטומאה אבל אינו נאכל בטומאה, וצריך לחזר לעשותה בטהרה כדי ששיריה יהיו נאכלים.

פריים ואילים וכבשים דחג: של חג הסוכות, ומנחת נסכיהם דוחה את הטומאה משום שהם קרבנות ציבור וזמנם קבוע. ומכך שהברייתא אומרת שהוא אומר ומביאים מנחת נסכים אחרת תחתיה, מוכח שטומאה רק דחוויה בציבור (כנ"ל לגבי מנחת העומר).

פר ע"ז: פר לעולה שמקריבים אם כל ישראל עבדו עבודה זרה בשוגג, שאף שהוא קרבן ציבור אבל כיון שאין קבוע לו זמן להקרבתו יש לחזר לעשותו בטהרה. **אילו של אהרון**: מנחת נסכים של האיל לעולה שמקריב הכהן הגדול ביוה"כ, והוא קרבן יחיד שטומאה לא הותרה אצלו. **כבש הבא עם העומר**: מנחת העומר ששיריה נאכלים לכהנים, וכדי ששיריה יהיו נאכלים צריך לחזר לעשותה בטהרה.

(המשך בדף הבא ↓)

קושיא על רב נחמן: דם שנטמא ואסור לזורקו על המזבח, אם זרקו במזיד הקרבן לא הורצה (= הקרבן נפסל). מוכח שטומאה רק 'דחוייה' בציבור, שהרי אם היא הותרה לגמרי הקרבן כשר.

ראיה שטומאה דחוייה בציבור:

הציץ של הכהן הגדול מרצה על הדם ועל הבשר וכו' שנטמא וכו' בין ביחיד ובין בציבור. ואם טומאה הותרה בציבור מדוע צריך את הציץ שירצה? אלא בהכרח שטומאה רק דחוייה בציבור!

קושיא על רב ששת מבריייתא: נאמר בפסוק לגבי הציץ "וְהָיָה עַל מִצַּח אֶהָרֹן וְנִשָּׂא אֶהָרֹן אֶת עֹון הַקִּדְּשִׁים", על איזה עוון שיארע בקרבן הציץ מרצה שהקרבן יהיה כשר? אם תאמר שעל עוון פיגול (= שהכהן חשב לאוכלו מחוץ למקומו הראוי לו), והרי הציץ לא מרצה על זה. ואם תאמר על עוון מחשבת נותר (= שחשב לאוכלו לאחר זמנו הראוי לו), גם על זה הציץ לא מרצה. אלא יש לומר שהציץ מרצה על עוון של קרבן טמא של יחיד, לפי שמצאנו שטומאה הותרה בציבור ולכן מסתבר שיש קולא נוספת שהציץ מרצה אף על קרבן יחיד.

תנאי היא: התנאים נחלקו האם טומאה הותרה או דחוייה בציבור, ואין להקשות מהבריייתא הנ"ל על רב ששת.

דתניא: נחלקו התנאים האם הציץ מרצה רק כאשר הוא על מצחו של הכהן הגדול, או אף כשהוא אינו על מצחו.

ביוה"כ אין הציץ נמצא על מצחו של הכהן הגדול כשהוא עובד בקודש הקדשים (שאז הוא לא עובד עם שמונה בגדים אלא בבגדי לבן).

אמר אביי: מחלוקתם היא לא כאשר הציץ נשבר, אלא רק כשאר הציץ קיים אלא שהוא תלה אותו על יתד (כלומר שהוא אינו על מצחו). נאמר בפסוק "וְהָיָה עַל מִצַּח אֶהָרֹן וְנִשָּׂא אֶהָרֹן אֶת עֹון הַקִּדְּשִׁים... וְהָיָה עַל מִצַּחוֹ תְּמִיד לְרִצּוֹן לָהֶם לְפָנָי ה'", לדעת רבי יהודה הציץ לא מרצה כשאינו על מצחו, שכך הוא דורש את הפסוק - "וְהָיָה עַל מִצַּח אֶהָרֹן וְנִשָּׂא", ורבי שמעון דורש את הפסוק - "תְּמִיד לְרִצּוֹן לָהֶם לְפָנָי ה'", שתמיד הוא מרצה אף כשאינו על מצחו, שהרי הכהן הולך לבית הכסא / לישון ואי אפשר שתמיד הציץ יהיה על מצחו.

אזכרה: שם ה'. בציץ יש רק אזכרה אחת (= קודש לה'), ובפרשיות התפילין יש הרבה אזכרות.